

Raadsvergadering	11 juli 2023
Volgnummer	38-2023
Onderwerp	Jaarstukken 2022
Domeinvergadering	Algemene Zaken, Sociaal, Economie en Cultuur en Fysiek
Programmanummer	Alle programma's
Registratienummer	2023.02348
Collegevergadering	06-06-2023
Portefeuillehouder	Wethouder Fokke
Organisatieonderdeel	BCCP Concernzaken
Behandelend ambtenaar	JF Kuijpers Telefoonnummer: 043-35 John.Kuijpers@maastricht.nl
Bijlagen	bijlage 1 Raadsbesluit bijlage 2 Bijlage 2 Jaarstukken 2022 bijlage 3 Bijlage 3 Mandaatbesluiten 2022 bijlage 4 Bijlage 4 Uitgifteregister 2022 bijlage 5 Bijlage 5 MPGV 022

AAN DE GEMEENTERAAD

Samenvatting

Hierbij bieden wij u de jaarstukken 2022 aan. De jaarstukken bestaan uit de jaarrekening en het jaarverslag. Zij vormen het sluitstuk van de P&C-cyclus. Zoals afgesproken ontvangt u daarbij tevens de informatie over vastgoedtransacties en de meerjaren prognose over grond- en vastgoedexploitatie (MPGV).

Uit de jaarstukken 2022 blijkt dat het merendeel van de voorgenomen prestaties zijn gerealiseerd, dan wel zodanig op de rails gezet dat realisatie is gewaarborgd. We sluiten het jaar 2022 af met een voordelig saldo van € 27,182 mln. Ten opzichte van het negatieve begrotingssaldo van € 1,152 mln. betekent dit een gerealiseerd resultaat van € 28,334 mln.

Beslispunten

Wij stellen u voor:

1. De jaarstukken 2022 vast te stellen.
2. Het gerealiseerd saldo vast te stellen op € 27,182 mln. voordelig.
3. Akkoord gaan met het voorstel resultaatbestemming 2022:
  - a. € 0,420 mln. storten in reserve overloop ten behoeve van het financieren van extra plekken maatschappelijke opvang;
  - b. € 0,049 mln. storten in reserve overloop ten behoeve van het uitvoeringsprogramma Studentenstad;
  - c. € 2,000 mln. reserveren en in 2023 beschikbaar stellen voor het herstel van de walmuur;
  - d. € 0,350 mln. reserveren en in 2023 beschikbaar stellen voor het opvangen van de gevolgen van de energiecrisis bij Filmhuis Lumière en Poppodium Muziekgieterij;
  - e. € 4,500 mln. reserveren en in 2023 beschikbaar stellen voor een kapitaalstorting in MECC Maastricht B.V.;
  - f. € 3,600 mln. versneld terugstorten in de algemene reserve (vruchtboomfonds) ten behoeve van Kumulus;
  - g. € 6,650 mln. versneld terugstorten in de algemene reserve (vruchtboomfonds);
  - h. € 9,613 mln. storten in de algemene reserve.
4. Kennis te nemen van de informatie over alle privaatrechtelijke grondtransacties 2022.
5. Kennis te nemen van de Meerjaren Prognose Grond- en Vastgoedexploitatie 2022.

1. Aanleiding, bevoegdheden en context.

De jaarstukken vormen het sluitstuk van de jaarlijkse gemeentelijke planning & control cyclus. In de jaarstukken legt het college verantwoording af over de realisatie van de prestaties uit de programmabegroting.

De jaarstukken bestaan uit de volgende onderdelen:

- Hoofdstuk 1 Jaarverslag: programmaverantwoording en paragrafen;
- Hoofdstuk 2 Jaarrekening: balans, overzicht van baten en lasten en de toelichtingen;
- Controleverklaring;
- Bijlagen.

2. Gewenste situatie.

In de programmabegroting 2022 heeft de raad de kaders aangegeven waarbinnen het college de uitvoering ter hand heeft genomen. Met de bestuursrapportage 2022 is de raad tussentijds op de hoogte gesteld over de stand van zaken van de in de begroting 2022 voorgenomen prestaties en de financiële gevolgen. In de jaarstukken 2022 legt het college eindverantwoording af over het gevoerde beleid in 2022.

Rekeningresultaat

Het voordelig resultaat ten opzichte van de begroting 2022 bedraagt volgens de jaarstukken 2022 € 28,334 mln. In het jaarverslag (hoofdstuk 1, onderdeel programmaverantwoording) en de jaarrekening (hoofdstuk 2) is per taakveld resp. programma een uitgebreide inhoudelijke toelichting op de financiële afwijkingen ten opzichte van de begroting opgenomen. In de volgende tabel zijn de belangrijkste afwijkingen weergegeven.

Analyse rekeningresultaat	(bedragen x € 1.000)
Financiële effecten corona	4.411 V
Kapitaallasten	3.390 V
Bijdrage Veiligheidsregio	537 N
Voorziening onderhoud en herstel fonteinen	1.241 N
Bijdrage Zuid-Limburg Bereikbaar	807 N
Winstnemning grondexploitaties (saldo Beatrixhaven en Maastricht Zuid)	555 V
Toeristenbelasting	582 V
Voorziening dubieuze debiteuren reclames e.d.	830 V
Specifieke uitkering opvang ontheemden Oekraïne	3.505 V
Vreemdelingen	735 V
Afwikkeling oude jaren sociaal domein	984 V
BUIG	6.177 N
BUIG voorziening dubieuze debiteuren	1.925 N
Bijzondere bijstand	685 V
MTB	603 V
Groeps- en individuele begeleiding (wmo)	5.201 V
Omnibuzz (vervoer)	577 V
Jeugd (excl. afwikkeling oude jaren en apparaatskosten)	2.578 V
Legesopbrengsten en dwangsommen WABO	1.328 V
Pensioenen gewezen wethouders (APPA)	1.086 V
Verkoop panden en gronden	1.679 V
Onroerendezaakbelasting	2.323 V
Parkeerbelastingen (excl. nadeel als gevolg van corona)	1.377 N
Voorzieningen (frictiekosten) voormalig personeel	1.051 N
Vrijval reserve overloop	2.026 V
Algemene uitkering (financiële ruimte)	6.156 V
Onvoorzien/risicobuffer	757 V
Overige verschillen	1.458 V
Gerealiseerd resultaat	28.334 V

Een nadere analyse van de afwijkingen gericht op het identificeren van structurele posten zal plaatsvinden bij het opstellen van de 1^e bestuursrapportage 2023.

Zoals hiervoor reeds vermeld, worden de afwijkingen ten opzichte van de begroting uitgebreid toegelicht in de jaarstukken. In dit voorstel richten we ons op de analyse van de verschillen ten opzichte van de prognose in de bestuursrapportage 2022.

Analyse van het rekeningresultaat t.o.v. bestuursrapportage

In de bestuursrapportage 2022 bedroeg het verwachte positieve saldo € 22,128 mln. Het gerealiseerde positieve resultaat bedraagt € 27,182 mln.

De vergelijking van het verwachte voordelig saldo in de bestuursrapportage met het saldo (na verwerking van de vorming van de reserve noodfonds van € 5 mln.) levert het volgende beeld op:

Saldo	(bedragen x € 1.000)		
	saldo 2022	verwachte saldo in Berap 2022	verschil ten opzichte van Berap 2022
Begroot saldo	1.152 N	3.848 V	5.000 N
Resultaat (totaal afwijkingen)	28.334 V	18.280 V	10.054 V
Totaal saldo	27.182 V	22.128 V	5.054 V

Het verschil tussen de verwachte afwijkingen en de gerealiseerde afwijkingen is onderstaande tabel per programma zichtbaar.

Resultaat per programma (incl. reservemutaties)	(bedragen x € 1.000)				
	begroting 2022 na wijziging	rekening 2022	resultaat 2022	verwachte afwijking in Berap 2022	verschil ten opzichte van Berap 2022
1 Veiligheid	-17.950	-17.565	385 V	439 V	54 N
2 Verkeer, vervoer en waterstaat	-22.724	-23.986	1.262 N	2.321 N	1.059 V
3 Economie	-893	2.426	3.319 V	1.985 V	1.334 V
4 Onderwijs	-7.565	-7.005	560 V	519 V	41 V
5 Sport, cultuur en recreatie	-37.924	-37.647	277 V	220 V	57 V
6 Sociaal domein	-193.825	-185.461	8.364 V	4.313 V	4.051 V
7 Volksgezondheid en milieu	971	1.402	431 V	1.064 N	1.495 V
8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	-7.510	-5.531	1.979 V	1.625 V	354 V
0 Bestuur en ondersteuning	286.268	300.549	14.281 V	12.564 V	1.717 V
Resultaat	-1.152	27.182	28.334 V	18.280 V	10.054 V

Hierna worden de grootste verschillen (posten met verschil groter dan € 0,5 mln.) ten opzichte van de bestuursrapportage kort toegelicht.

Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat

Bij dit programma wordt het positieve verschil ten opzichte van de bestuursrapportage met name veroorzaakt door de volgende posten:

- Het tekort op openbare verlichting valt € 0,837 mln. lager uit dan verwacht. Dit betreft vooral de energiekosten die minder zijn gestegen dan werd verwacht. In de prognose van de energiekosten werd naast een stijging van de leveringstarieven rekening gehouden met een

toename van de netwerkkosten en de overheidsheffingen. Die kosten zijn echter niet gestegen.

- De bijdrage aan het programma Zuid-Limburg Bereikbaar valt met € 0,807 mln. lager uit dan de verwachte € 1,000 mln. als gevolg van het toetreden van andere partijen (effect € 0,193 mln.).
- Verwachte investeringen in mobiliteitsprogramma's en de impuls stationsstraat zijn achtergebleven waardoor het voordeel op de kapitaallasten toeneemt (effect € 0,193 mln.).
- Het niet kunnen invullen van vacatureruimte leidt tot een voordeel van € 0,465 mln. waarmee in de bestuursrapportage nog geen rekening was gehouden.
- De vrijval van de middelen voor het voetgangerscirculatieplan ad € 0,486 mln. was in de bestuursrapportage verwerkt op programma 0. Verwerking van deze vrijval dient echter op programma 2 plaats te vinden. Hierdoor is het voordeel van de vrijval niet op programma 0 maar op programma 2 zichtbaar (zie tevens toelichting bij programma 0).

Tegenover deze positieve verschillen staan de hogere lasten als gevolg van een extra dotatie van € 1,241 mln. aan onderhoudsvoorziening in verband met achterstallig onderhoud bij de fonteinen. Over de noodzaak van deze extra dotatie is pas na het opmaken van de bestuursrapportage duidelijkheid gekomen waardoor deze hogere lasten nog niet waren voorzien.

Programma 3 Economie

Bij dit programma wordt het positieve verschil ten opzichte van de bestuursrapportage met name veroorzaakt door de volgende posten:

- Uit de herijking van de financiering van Maastricht International Centre is gebleken dat sprake is van een overdekking en een nog groter deel van de beschikbare middelen kan vrijvallen (effect € 0,142 mln.). Verder leidt de vaststellingsbeschikking van de provincie uit november 2022 tot een vrijval bij Maastricht International Centre van € 0,148 mln. die nog niet was voorzien.
- Winstneming bij grondexploitatie Beatrixhaven leidt tot een voordeel van € 0,813 mln. De in het verleden genomen winst bij project Maastricht Zuid is gecorrigeerd hetgeen tot een nadeel van € 0,258 mln. leidt. Beide afwijkingen waren ten tijde van de bestuursrapportage nog niet voorzien omdat de hercalculaties op de grondexploitaties ten behoeve van de jaarstukken nu zijn uitgevoerd.

- Areaaluitbreiding (toename van het aantal overnachtingsplaatsen) en een sterker herstel van het verblijfstoerisme na corona leiden tot een voordeel op de toeristenbelasting van € 0,582 mln. waarmee in de bestuursrapportage nog geen rekening werd gehouden. Bij het bepalen van de voorziening voor dubieuze debiteuren per eind 2022 is verder geconstateerd dat de benodigde omvang groter is dan bij de bestuursrapportage werd verwacht (effect € 0,155 mln.).

Programma 6 Sociaal domein

Bij het opmaken van de jaarstukken 2021 bleek vorig jaar bij dit programma een fors (positief) verschil tussen de prognose in de bestuursrapportage 2021 en het resultaat in jaarstukken 2021. We concludeerden destijds dat er nog flinke stappen moesten worden gezet om goed in control te komen. Het afgelopen jaar is door het sociaal domein flink geïnvesteerd in het in control komen. Dat is, gezien de dynamiek in het sociaal domein, niet altijd eenvoudig, maar leidt wel tot resultaten. Zo zien we dat de afwijking op programma 6 Sociaal domein tussen de prognose in de bestuursrapportage en het resultaat in de jaarstukken dit jaar € 4,051 mln. bedraagt. Hiervan heeft € 3,505 mln. betrekking op de opvang van vluchtelingen Oekraïne (afwijking kon bij de bestuursrapportage nog niet worden voorzien). Ten opzichte van vorig jaar is de resterende afwijking van € 0,546 mln. fors lager (verschil bedroeg vorig jaar € 16,6 mln.). We kunnen derhalve concluderen dat met betrekking tot de prognose grote stappen zijn gezet.

Het positieve verschil van € 4,051 mln. ten opzichte van de bestuursrapportage op dit programma wordt met name veroorzaakt door de volgende posten:

- De voor de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne verantwoorde lasten (met name directe lasten) zijn lager dan de normbedragen die door het Rijk worden vergoed. Het verschil tussen de specifiek verantwoorde lasten en de te declareren normbedragen bedraagt € 3,505 mln.
- Voor de uitvoering van de regeling energietoeslag hebben wij van het Rijk middelen ontvangen. De rijksmiddelen die bij decembercirculaire 2022 aanvullend beschikbaar zijn gesteld, konden niet meer worden toegevoegd aan het budget binnen het programma sociaal domein. Hierdoor werden de uitgaven in 2022 op het programma 6 Sociaal domein niet volledig gedekt en ontstaat een nadeel van € 1,464 mln. Tegenover dit nadeel is op programma 0 sprake van een voordeel.

- Op basis van de aanbevelingen in de managementletter is er, in samenspraak met de accountant, een nieuwe systematiek gehanteerd voor het bepalen van de voorziening dubieuze debiteuren. Dit leidt tot een aanvullende storting in de voorziening m.b.t. BUIG van € 1,925 mln.
- Het wmo-vervoer komt na corona minder snel op gang dan verwacht waardoor bij Omnibuzz niet alleen de kosten van het vervoer maar ook de bedrijfsvoeringskosten lager uitvallen (voordeel € 0,567 mln.).
- De afwikkeling van oude jaren leidt in de jaarstukken 2022 tot een hoger voordeel dan ten tijde van de bestuursrapportage werd verwacht (voordeel € 0,541 mln.).
- De bij meicirculaire 2022 ontvangen middelen voor de brede aanpak dakloosheid zijn in 2022 maar gedeeltelijke besteed. De resterende middelen (€ 0,420 mln.) zijn in 2023 nodig voor het realiseren van extra plekken maatschappelijke opvang.
- Vacatureruimte, hogere doorstroom van personeel, lagere uitgaven voor TOZO en minder inzet van consultants wmo (anticiperen op toekomstige ontwikkelingen rondom beschermd wonen) leiden tot een voordeel op de apparaatskosten in het sociaal domein van € 1,802 mln.

Programma 7 Volksgezondheid en milieu

Bij dit programma wordt het positieve verschil ten opzichte van de bestuursrapportage met name veroorzaakt door de volgende post:

- Omdat de voorziening afval meerjarig niet toereikend was, zijn de per saldo verwachte nadelen van € 1,210 mln. op afval in de bestuursrapportage als verwacht tekort gemeld. Omdat de verwachte nadelen op de lasten minder hoog zijn en door hogere opbrengsten afvalstoffenheffing en reinigingsrechten veroorzaakt door areaaluitbreiding en opbrengsten uit voorgaande jaren is over 2022 per saldo sprake van een voordeel op afval. Dit voordeel wordt gestort in de voorziening afval waardoor het resultaat op dit taakveld in de jaarstukken 2022 nihil is.

Programma 0 Bestuur en ondersteuning

Bij dit programma wordt het positieve verschil ten opzichte van de bestuursrapportage met name veroorzaakt door de volgende posten:

- Er is sprake van een vrijval van € 1,000 mln. bij de voorziening APPA omdat de contante waarde van de toekomstige pensioenverplichtingen bestuurders door de stijging van de rente lager is. De berekening van die contante waarde wordt jaarlijks ten behoeve van de jaarstukken gemaakt en de uitkomst was ten tijde van de bestuursrapportage daarom niet bekend.
- De via de kapitaallasten aan taakvelden door te berekenen rente is op basis van de BBV-richtlijnen naar beneden bijgesteld (van 0,5% naar 0,25%) waardoor het ten tijde van de bestuursrapportage verwachte voordeel op de rente van € 0,750 mln. is vervallen.
- In de bestuursrapportage werd ten aanzien van de OZB door BsGW nog rekening gehouden met beroepen op afgewezen bezwaren. Uiteindelijk zijn deze beroepen niet ontvangen waardoor sprake is van een groter voordeel van € 0,926 mln.
- Voor de uitvoering van de regeling energietoeslag hebben wij van het Rijk middelen ontvangen. De rijksmiddelen die bij decembercirculaire 2022 aanvullend beschikbaar zijn gesteld, konden niet meer worden toegevoegd aan het budget binnen het programma 6 Sociaal domein. Hierdoor werden de uitgaven in 2022 op het programma 6 Sociaal domein niet volledig gedekt en ontstaat daar een nadeel van € 1,464 mln. Tegenover dit nadeel is op programma 0 sprake van een voordeel van dezelfde omvang.
- In de jaarstukken 2022 is een voorziening gevormd voor frictiekosten van voormalige personeel ad € 0,810 mln. die ten tijde van de bestuursrapportage nog niet was voorzien.
- De vrijval van de middelen voor het voetgangerscirculatieplan ad € 0,486 mln. was in de bestuursrapportage verwerkt op programma 0. Verwerking van deze vrijval moest echter op programma 2 plaats vinden. Hierdoor is het voordeel van de vrijval niet op programma 0 maar op programma 2 zichtbaar (zie tevens toelichting bij programma 2).

Actualisatie voorzieningen WOM Belvédère en MTB

Voorziening WOM Belvédère

De gemeente heeft een nagenoeg 100% belang in WOM Belvédère BV. De gemeente Maastricht vormt een vangnet voor eventuele toekomstige tekorten WOM Belvédère. Voor die tekorten is door de gemeente in 2016 ten laste van het vruchtboomfonds een verliesvoorziening gevormd. De omvang van die voorziening wordt jaarlijks op basis van een geactualiseerde grondexploitatie bijgesteld.

Uit de recente herijking van de grondexploitatie WOM Belvédère volgt dat de verwachte onrendabele top een stijging van € 15,508 mln. laat zien. Deze verslechtering is met name het gevolg van de ontwikkeling in de rentelasten. Na jaren van extreem lage rente en lage inflatie heeft 2022 een kantelpunt ten nadele gebracht. Waar tot vorig jaar nog uitgegaan werd van een rekenrente van 1,1% (tot einde looptijd 2030) kende 2022 een forse rentestijging. Inmiddels dienen we uit te gaan van 3,1%. Deze bijna verdrievoudiging van de rente zorgt voor een forse lastenverzwaring de komende jaren en inherent hieraan verslechtering van de verwachte onrendabele top. Voorgaande negatieve ontwikkeling zorgt ervoor dat de verliesvoorziening WOM Belvédère met eveneens € 15,508 mln. verhoogd moet worden naar € 19,687 mln. Deze dotatie is conform bestendige gedragslijn onttrokken aan de algemene reserve (vruchtboomfonds). Hierdoor is geen sprake van een resultaatteffect.

Voorziening MTB (achtergestelde lening)

De voorziening MTB is eveneens geactualiseerd. Dit leidt tot een toename van de voorziening met € 0,041 mln. tot € 2,877 mln. Ook die toename is met name veroorzaakt door de stijging van rente. Deze dotatie is conform bestendige gedragslijn onttrokken aan de algemene reserve (vruchtboomfonds). Hierdoor is geen sprake van een resultaatteffect.

Controleverklaring

De accountant legt zijn bevindingen vast in een accountantsverslag. Dit verslag wordt door de accountant op 3 juli 2023 besproken in de commissie Begroting en Verantwoording van de raad.

Privaatrechtelijke onroerend goed transacties

Conform artikel 7 van de financiële verordening moet het college de raad periodiek informeren over alle privaatrechtelijke onroerend goed transacties (aankopen, verkopen, erfpachten). Deze informatie is opgenomen in bijlage 3 Mandaatbesluiten 2022 en bijlage 4 Uitgifteregister 2022. Omdat er geen aankopen hebben plaatsgevonden is geen Verwervingsregister 2022 beschikbaar.

MeerjarenPrognose Grond- en Vastgoedexploitaties

In aanvulling op de planning & control cyclus ontvangt de raad de Meerjaren Prognose Grond- en Vastgoedexploitaties 2022 (bijlage 5). In de jaarrekening 2022 zijn de resultaten van het afgelopen jaar opgenomen. In de MPG 2022 zijn de resultaten van 2022 verwerkt en wordt een doorkijk gegeven naar de komende jaren (aparte bijlagen die geen onderdeel is van de jaarstukken).

Indicatoren.

Financiële positie

De financiële positie van de gemeente Maastricht komt tot uitdrukking in een basisset kengetallen en de ratio weerstandsvermogen (in de jaarstukken opgenomen in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing).

Ratio weerstandsvermogen

De ratio weerstandsvermogen geeft de verhouding aan tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en de benodigde weerstandscapaciteit die uit de risico-inventarisatie voortvloeit. De uitkomst van deze berekening vormt het weerstandsvermogen. Uw raad streeft naar een ratio weerstandsvermogen van minimaal 1 (= voldoende). Op basis van de huidige inschattingen bedraagt de ratio weerstandsvermogen eind 2022 1,9 en is deze ruim voldoende. Daarbij merken we op dat een aantal gesignaleerde risico's op dit moment niet kan worden gekwantificeerd. Kwantificering van deze risico's zal tot een daling van de ratio leiden, maar die daling zal op basis van de huidige inzichten niet zodanig zijn dat de kwalificatie voldoende voor het weerstandsvermogen daardoor gaat wijzigen.

Financiële kengetallen

Gemeenten moeten op basis van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) een tabel met financiële kengetallen opnemen in zowel de begroting als de jaarrekening. Deze kengetallen maken het de raad gemakkelijker om inzicht te krijgen in de financiële positie van de gemeente. In de

volgende tabel zijn de betreffende kengetallen opgenomen en is tevens aangegeven hoe deze zich verhouden tot de signaalwaarden die de provincie hanteert als toezichthouder.

Financiële kengetallen	Realisatie 2021	Begroting 2022	Realisatie 2022	signaalwaarden provincie		
				Groen (goed/weinig risico)	Oranje (voldoende/voorzichtigheid geboden)	Rood (onvoldoende/veel risico)
Netto schuldquote	70%	105%	55%	< 90%	90% t/m 130%	> 130%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	55%	92%	42%	< 90%	90% t/m 130%	> 130%
Solvabiliteitsratio	26%	18%	28%	> 50%	20% t/m 50%	< 20%
Structurele exploitatieruimte	5%	2%	2%	> 0%	0	< 0%
Grondexploitatie	2%	2%	2%	< 20%	20% t/m 35%	> 35%
Belastingcapaciteit	105%	100%	109%	< 95%	95% t/m 105%	> 105%

De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. Het kengetal bestaat uit 2 ratio's: zowel inclusief als exclusief doorgeleende gelden. Een hoge schuld kan immers veroorzaakt worden doordat afgesloten leningen worden doorgeleend. Uit voorgaande tabel kan worden afgeleid dat de schuldquotes in 2022 verder zijn gedaald omdat in geen nieuwe langlopende geldleningen zijn aangetrokken om te voorzien in de financieringsbehoefte.

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe groter de weerbaarheid van de gemeente. De solvabiliteitsratio is wederom gestegen. De omvang van de huidige ratio is voldoende, maar evenals in voorgaande jaren blijft aandacht voor de financiële situatie geboden.

Met behulp van het kengetal structurele exploitatieruimte kan worden beoordeeld welke structurele ruimte er is om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten te dekken (bij een negatief percentage niet). Dit kengetal is als goed te kwalificeren.

Grondexploitatie kan risicovol zijn als de gemeente veel grond heeft. Het kengetal geeft weer hoe de waarde van de grond zich verhoudt tot de totale baten. De boekwaarde van grond is van belang, omdat deze waarde moet worden terugverdiend bij de verkoop. De boekwaarden van verliesgevende plannen zijn gebaseerd op de actuele marktwaarde en voor verwachte verliezen zijn voorzieningen

getroffen. De lage omvang van dit kengetal betekent dat de invloed van de huidige plannen op de exploitatie zeer gering is.

De ruimte die de gemeente heeft om belastingen te verhogen wordt vaak gerelateerd aan de totale woonlasten. Onder woonlasten wordt verstaan OZB, de rioolheffing en de reinigingsrechten voor een woning met gemiddelde waarde in de gemeente. Het kengetal belastingcapaciteit wordt berekend door de totale woonlasten meerpersoonshuishouden te vergelijken met het landelijk gemiddelde in het jaar daarvoor. Het verloop van de belastingcapaciteit is stabiel, maar we zitten met € 982 wel hoger dan het landelijk gemiddelde (€ 904).

Conclusie indicatoren financiële positie

Uit de ratio weerstandsvermogen blijkt dat we 'voldoende' in staat zijn om financiële tegenvallers op te vangen. De invloed van de grondexploitaties is, gezien van de omvang van het kengetal grondexploitaties, eveneens beperkt.

De structurele baten zijn, zoals blijkt uit het kengetal structurele exploitatieruimte, hoger dan de structurele lasten waardoor beperkt ruimte beschikbaar is voor hogere structurele lasten zonder uitbreiding van de baten. De ruimte om die baten door een verhoging van de belastingen (woonlasten) te verhogen, is gezien de omvang van het kengetal belastingcapaciteit beperkt. Dit betekent dat om een uitbreiding van de structurele lasten als gevolg van intensivering van bestaand beleid of nieuw beleid mogelijk te maken *zonder dat de financiële positie van de gemeente hierdoor afneemt*, een toename van de baten uit andere bronnen (zoals de algemene uitkering uit het gemeentefonds, specifieke uitkeringen of andere externe bijdragen) of een daling van de bestaande lasten nodig is.

Punt van aandacht blijft de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen zoals ook blijkt uit de solvabiliteitsratio. Het aantrekken van nieuwe langlopende leningen bleek in 2022 nog niet nodig. Het aantrekken van nieuwe leningen zal, gezien de investeringsambities in de begroting 2023, in de toekomst wel nodig zijn. Dit zal dan tot een daling van de solvabiliteitsratio leiden.

Op basis van de ontwikkeling van het weerstandsvermogen en de financiële kengetallen concluderen we dat de financiële positie van de gemeente Maastricht op dit moment als 'voldoende' kan worden beoordeeld.

3. Argumenten.

Resultaatbestemming

Het jaar 2022 is afgesloten met een positief gerealiseerde resultaat van € 27,182 mln. Een mooi positief resultaat, maar geen reden tot achteroverleunen. De afgelopen jaren hebben, met diverse crises, geleerd dat financiële behoedzaamheid gevraagd is. Vandaar ook dat het college voorstelt € 9,613 mln. van het overschot te storten in de algemene reserve. De algemene reserve (vruchtboomfonds) is in de begroting 2021 ingezet als achtervang. Hiervan dient in de periode 2023 tot en met 2026 nog € 6,650 mln. te worden teruggestort. We stellen voor dit bedrag in het kader van solide financieel beleid direct terug te storten en daarmee financiële ruimte in de komende jaren te creëren. Voor het resterende bedrag stelt het college de volgende keuzes voor. Nodige keuzes voor de stad, voor onze partners en voor onze eigen organisatie.

Zo stelt het college voor € 2,000 mln. uit te trekken voor het herstel van onze walmuur. U heeft recent kunnen lezen dat het herstel in 2024 eindelijk kan starten. De kosten daarvan zouden aanvankelijk woeden gedekt uit de jaarschijven voor monumenten. Het college stelt nu echter voor een bedrag te reserveren voor de walmuur, waardoor vanuit de jaarschijven ander benodigd onderhoud van onze monumenten betaald kan worden. Verder stellen we voor € 0,420 mln. in reserve te houden voor extra plekken voor maatschappelijke opvang, voor onze stadgenoten die onze steun hard nodig hebben voor een dak boven het hoofd. We stellen voor de € 0,049 mln. die over was vanuit het programma Studentenstad te behouden voor dat programma voor de uitvoering van projecten.

Onze partners MECC Maastricht, Lumière en Muziekgieterij hebben ook flink geleden onder de recente crises. MECC Maastricht kon vanwege corona nauwelijks congressen organiseren en kampt nu nog met de naweeën van die crisis. De hoge energiekosten en overige prijsstijgingen zorgen voor een moeilijke financiële situatie voor het MECC Maastricht. Omdat (ook) in de congressenbranche de kosten voor de baten uitgaan wordt ons congrescentrum sterk belemmerd in het ondernemen. Om de druk op MECC Maastricht te verminderen, stelt het college voor € 4,500 mln. te reserveren om zo het congrescentrum te steunen op weg naar een gezonde toekomst.

Filmhuis Lumière en poppodium Muziekgieterij plukken de wrange vruchten van de energiecrisis. Omdat beide instellingen gehouden zijn aan een ongunstig gemeentelijk contract dreigen financiële problemen met alle onwenselijke gevolgen van dien. Vandaar dat het college voorstelt ook hen te hulp te schieten voor een bedrag van € 0,350 mln.

Tot slot stellen we voor € 3,600 mln. te investeren om de frictiekosten van Centre Céramique/Kumulus versneld te kunnen betalen. Deze kosten zouden eigenlijk opgebracht moeten worden vanuit Centre Céramique/Kumulus waardoor dat jarenlang een wissel zou trekken op hun bedrijfsvoering. Het college

vindt dat dit geld beter geïnvesteerd kan worden in de omslag van Centre Céramique/Kumulus. Centre Céramique kan zo bijvoorbeeld meteen mensen aannemen voor development/fondsenwerving, winkel en marketing. Daardoor kunnen de eigen inkomsten via zakelijke verhuur, winkelomzet, museumbezoek, fondsen-werving, mecenaat en partnerships structureel worden verhoogd.

Met deze voorstellen kiest het college voor ambities en hulp waar dat nodig is, gecombineerd met financiële behoedzaamheid. Leidraad bij al die keuzes is, zoals altijd, een goede toekomst voor onze stad, haar inwoners, onze partners en onze eigen organisatie.

We stellen voor het resultaat als volgt te bestemmen:

- a. € 0,420 mln. storten in reserve overloop ten behoeve van het financieren van extra plekken maatschappelijke opvang;
- b. € 0,049 mln. storten in reserve overloop ten behoeve van het uitvoeringsprogramma Studentenstad;
- c. € 2,000 mln. reserveren en in 2023 beschikbaar stellen voor het herstel van de walmuur;
- d. € 0,350 mln. reserveren en in 2023 beschikbaar stellen voor het opvangen van de gevolgen van de energiecrisis bij Filmhuis Lumière en Poppodium Muziekgieterij;
- e. € 4,500 mln. reserveren en in 2023 beschikbaar stellen voor een kapitaalstorting in MECC Maastricht B.V.;
- f. € 3,600 mln. versneld terugstorten in de algemene reserve (vruchtboomfonds) ten behoeve van Kumulus;
- g. € 6,650 mln. versneld terugstorten in de algemene reserve (vruchtboomfonds);
- h. € 9,613 mln. storten in de algemene reserve.

4. Alternatieven.

Niet van toepassing.

5. Financiën.

Het gerealiseerde resultaat 2022 bedraagt € 27,182 mln. positief. We stellen voor het resultaat als volgt te bestemmen (zie 3. Argumenten):

- a. € 0,420 mln. storten in reserve overloop ten behoeve van het financieren van extra plekken maatschappelijke opvang;

- b. € 0,049 mln. storten in reserve overloop ten behoeve van het uitvoeringsprogramma Studentenstad;
- c. € 2,000 mln. reserveren en in 2023 beschikbaar stellen voor het herstel van de walmuur;
- d. € 0,350 mln. reserveren en in 2023 beschikbaar stellen voor het opvangen van de gevolgen van de energiecrisis bij Filmhuis Lumière en Poppodium Muziekgieterij;
- e. € 4,500 mln. reserveren en in 2023 beschikbaar stellen voor een kapitaalstorting in MECC Maastricht B.V.;
- f. € 3,600 mln. versneld terugstorten in de algemene reserve (vruchtboomfonds) ten behoeve van Kumulus;
- g. € 6,650 mln. versneld terugstorten in de algemene reserve (vruchtboomfonds);
- h. € 9,613 mln. storten in de algemene reserve.

6. Vervolg.

De jaarrekening wordt op 6 juni formeel aan uw raad gepresenteerd. De gelegenheid bestaat om informatieve vragen per mail te stellen. Raads- en commissieleden kunnen tot 16 juni (12.00 uur) technische vragen stellen en op 13 juni vindt een informatiemarkt plaats. Beantwoording van de technische vragen door het college zal op 29 juni plaatsvinden. Op 4 en 5 juli zijn de domeinvergaderingen en op 11 juli is de raadsvergadering van de jaarstukken 2022.

7. Participatie

Niet van toepassing.

Burgemeester en Wethouders van Maastricht,

De Secretaris,

G.J.C. Kusters

De Burgemeester,

J.M. Penn-te Strake

Bijlage 1.

DE RAAD DER GEMEENTE MAASTRICHT,

gezien het voorstel van Burgemeester en Wethouders d.d. 6 juni 2023, organisatieonderdeel BCCP
Concernzaken, no. 2023.02348;

gelet op Gemeentewet;

BESLUIT:

Wij stellen u voor:

1. De jaarstukken 2022 vast te stellen.
2. Het gerealiseerd saldo vast te stellen op € 27,182 mln. voordelig.
3. Akkoord gaan met het voorstel bestemming 2022:
  - a. € 0,420 mln. storten in reserve overloop ten behoeve van het financieren van extra plekken maatschappelijke opvang;
  - b. € 0,049 mln. storten in reserve overloop ten behoeve van het uitvoeringsprogramma Studentenstad;
  - c. € 2,000 mln. reserveren en in 2023 beschikbaar stellen voor het herstel van de walmuur;
  - d. € 0,350 mln. reserveren en in 2023 beschikbaar stellen voor het opvangen van de gevolgen van de energiecrisis bij Filmhuis Lumière en Poppodium Muziekgieterij;
  - e. € 4,500 mln. reserveren en in 2023 beschikbaar stellen voor een kapitaalstorting in MECC Maastricht B.V.;
  - f. € 3,600 mln. versneld terugstorten in de algemene reserve (vruchtboomfonds) ten behoeve van Kumulus;
  - g. € 6,650 mln. versneld terugstorten in de algemene reserve (vruchtboomfonds);
  - h. € 9,613 mln. storten in de algemene reserve.
4. Kennis te nemen van de informatie over alle privaatrechtelijke grondtransacties 2022.
5. Kennis te nemen van de Meerjaren Prognose Grond- en Vastgoedexploitatie 2022.

Aldus besloten door de raad der gemeente Maastricht in zijn openbare vergadering van 11 juli 2023
de griffier, de voorzitter,

Raadsvoorstel 38-2023

Besluit :

Mw. Heijne neemt deel aan de vergadering bij de stemmingen.

Amendement SP – Reservering middelen voor voortbestaan Landbouwbelaan

Voor het amendement stemmen 5 leden: dhr. Vaessen (PvdD), mw. Strik (PvdD), dhr. Van Gelooven (SP), mw. Blom (SP) en dhr. Van Rooij (M:OED).

Tegen het amendement stemmen 32 leden: dhr. Steijns (SPM), dhr. Boelen (SPM), mw. Makatita-Hendrix (SPM), dhr. Mermi (SPM), dhr. Mülders (GroenLinks), dhr. Van der Gugten (GroenLinks), mw. Lucas (GroenLinks), dhr. Vos (GroenLinks), mw. Demas (D66), mw. El Fassih (D66), dhr. Gardien (D66), dhr. Jongen (D66), mw. Heijne (CDA), dhr. Beckers (CDA), dhr. Brüll (CDA), dhr. Janssen (CDA), mw. Slangen (PvdA), dhr. Borgignons (PvdA), mw. Van Ham (PvdA), mw. Meese (Partij Veilig Maastricht), dhr. Garnier (Partij Veilig Maastricht), dhr. Smeets (Partij Veilig Maastricht), dhr. Noteborn (VVD), dhr. Van Heertum (VVD), dhr. Verkoijen (VVD), dhr. Ortjens (Volt), dhr. Den Heijer (Volt), dhr. Betsch (PVV), dhr. Van Est (50PLUS), dhr. Gorren (SAB), mw. Nuyts (Liberale Partij Maastricht) en dhr. Nab (FvD).

Daarmee is het amendement met 5 stemmen voor en 32 stemmen tegen verworpen.

Amendement SP – Schrappen reservering MECC

Voor het amendement stemmen 6 leden: dhr. Vaessen (PvdD), mw. Strik (PvdD), dhr. Van Gelooven (SP), mw. Blom (SP), dhr. Van Est (50PLUS) en dhr. Nab (FvD).

Tegen het amendement stemmen 31 leden: dhr. Steijns (SPM), dhr. Boelen (SPM), mw. Makatita-Hendrix (SPM), dhr. Mermi (SPM), dhr. Mülders (GroenLinks), dhr. Van der Gugten (GroenLinks), mw. Lucas (GroenLinks), dhr. Vos (GroenLinks), mw. Demas (D66), mw. El Fassih (D66), dhr. Gardien (D66), dhr. Jongen (D66), mw. Heijne (CDA), dhr. Beckers (CDA), dhr. Brüll (CDA), dhr. Janssen (CDA), mw. Slangen (PvdA), dhr. Borgignons (PvdA), mw. Van Ham (PvdA), mw. Meese (Partij Veilig Maastricht), dhr. Garnier (Partij Veilig Maastricht), dhr. Smeets (Partij Veilig Maastricht), dhr. Noteborn (VVD), dhr. Van Heertum (VVD), dhr. Verkoijen (VVD), dhr. Ortjens (Volt), dhr. Den Heijer (Volt), dhr. Betsch (PVV), dhr. Gorren (SAB), dhr. Van Rooij (M:OED) en mw. Nuyts (Liberale Partij Maastricht)

Daarmee is het amendement met 6 stemmen voor en 31 stemmen tegen verworpen.

Raadsvoorstel Jaarstukken 2022

Voor het raadsvoorstel stemmen 31 leden: dhr. Steijns (SPM), dhr. Boelen (SPM), mw. Makatita-Hendrix (SPM), dhr. Mermi (SPM), dhr. Mülders (GroenLinks), dhr. Van der Gugten (GroenLinks), mw. Lucas (GroenLinks), dhr. Vos (GroenLinks), mw. Demas (D66), mw. El Fassih (D66), dhr. Gardien (D66), dhr. Jongen (D66), mw. Heijne (CDA), dhr. Beckers (CDA), dhr. Brüll (CDA), dhr. Janssen (CDA), mw. Slangen (PvdA), dhr. Borgignons (PvdA), mw. Van Ham (PvdA), mw. Meese (Partij Veilig Maastricht), dhr. Garnier (Partij Veilig Maastricht), dhr. Smeets (Partij Veilig Maastricht), dhr. Noteborn (VVD), dhr. Van Heertum (VVD), dhr. Verkoijen (VVD), dhr. Van Gelooven (SP), mw. Blom (SP), dhr. Ortjens (Volt), dhr. Den Heijer (Volt), dhr. Gorren (SAB) en dhr. Nab (FvD).

Tegen het raadsvoorstel stemmen 6 leden: dhr. Vaessen (PvdD), mw. Strik (PvdD), dhr. Betsch (PVV), dhr. Van Est (50PLUS), dhr. Van Rooij (M:OED), mw. Nuyts (Liberale Partij Maastricht)

Daarmee is het raadsvoorstel met 31 stemmen voor en 6 stemmen tegen aangenomen.